

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · 10 » — »
Negyedévre · 5 » — »
Egy óra · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Agyaglábú kolosszus

Pécs, 1900. szept. 26.

Most mikor az egész félhivatalos sajtó jobb ügghöz méltó buzgósággal hirdeti, hogy milyen rettenetes egyetértés dühöng az óriási kormánypárt összes számottevő tényezői között, nagyon érdekesnek mutatkozik egy kis figyelmet fordítani a szabadelvűpárt egy régi tagjának Szivák Imre fehértemplomi képviselőnek legutóbb elmondott beszámoló beszédére is. Széll Kálmán sajtója persze erről alig vesz tudomást, nem mintha Szivák annyira kis ember volna a kormánypártban, hogy szavainak politikai súlyt ne lehetne tulajdonítani, hanem inkább azért, mert abban a beszámolóban joggal olyan önvallomást látnak, amely a maga őszinteségével halomra dönti a kormánypárt egységéről, államfenntartó hivatásáról közreadott egész okoskodásukat.

Azt mondja Szivák Imre, hogy a kormánypárt túlnagy voltával velejár az a baj, hogy *nem egyöntetű még a legfőbb alapelvekben sem* s emiatt nem is képes nagy elvi alkotásokra. Ennek a bajnak a gyógyítását a kuriai biráskodás égisze alatt végbemenendő új választásoktól várja, a melyekből egy *számra kisebb, de elvileg homogénebb kormánypárt* fog kikerülni. Hogy azonban ez megtörténhessék, megköveteli, hogy a kormány már most állítson fel a jövő politikai kérdéseire nézve programot, mert most már a hatóságok ingerenciája ki lévén zárva, kell, hogy a jogait meggyőződésük alapján gyakorló választók a jövő összes problémái, valamint a kormány és a jelölt állásfoglalása irányában is teljesen tájékozva legyenek.

Milyen megindító vallomás az államfenntartó kormánypárt egyik régi, kipróbált hűségű tagja részéről! Hát eddig a választásoknál nem volt szükség a választókat a kormány és a jelölt állásfoglalásáról a jövő problémáit illetőleg részletesen tájékoztatni, elég volt annak tudata, hogy a jelöltet a kormány küldte a választók nyakára, a többit megtette a hatósági ingerencia, no meg a szabadelvű választási kassza; a választók meggyőződése nem játszott szerepet, azt megnyerni tehát szükségesnek nem is mutatkozott.

És ez a párt, a melynek keletkezése titkát olyan klasszikusan bizonyítja a párt egy régi benfentesének önkéntelen vallomása, erősködött mindig azzal az országgyűlésen, hogy a nemzet túlnyomó többsége az ő politikáját helyeselte, mikor oly nagy számmal küldte képviselőit az ő táborukba.

Szivák Imre beszámolója azonban nemcsak azt a nagy hazugságot leplezte le, mintha a kormánypárt a választók többségének igaz meggyőződése alapján került volna a nemzet törvényhozó termébe, hanem alaposan rácafoltt arra a nagyhangú, üres frázisra is, mintha a kormánypárt lenne az országban az egyetlen nemzetfenntartó párt.

Erre a haszontalan frázisra alapította a kormánypárt mindenkori igényét a hatalom birtokára, pedig ime most a régi kormánypárti Szivák Imre is kifejezést adott annak az igazságnak, hogy a nemzet jogai és érdekei védelmére mindig az ellenzék szolgáltatta az erőt s minél erősebb volt a kormánypárt, annál kevésbé volt képes ellentánni az ellenünk intézett támadásoknak.

Azt mondja Szivák Imre beszámolójában, hogy a túlnagy kormánypárt *fölfelé gyenge és nem bír azzal az ellenállási képességgel a felülről, illetve túlról, Ausztriából jövő követelésekkel szemben, mintha vele szemben erős közvéleményre támaszkodó ellenzék állna nagy, fenyegető, repulzív erejével*, a mely a kormánynak is hátvédül szolgálhatna.

Minél nagyobb és erősebb tehát a kormánypárt és minél gyengébb a vele szembenálló ellenzék: annál kevesebb ellentánni képességgel bír a kormány és a parlament a felülről és, Ausztriából jövő követelésekkel szemben. Melyik hat akkor a nemzet- és államfenntartó párt: a kormánypárt-e, a mely ereje növekedésével arányban veszít ellenállási képességéből, vagy az ellenzék, amely fenyegető, repulzív erejével szolgál hátvédül a kormánynak, ha a jogaink és érdekeink ellen irányuló követelésekkel szemben sikra szállni akar.

Mindenütt a világon az erős és nagy többség kölcsönöz a kormánynak súlyt és erőt akaratának érvényesítésében, csak

nálunk áll a dolog megfordítva. Honnét van ez? Hát onnét, hogy nálunk a parlamentarizmus a fejetetejére van állítva. Az igaz, hamisítatlan parlamentarizmus követelménye, hogy a választó nemzet alakítsa meg szabad elhatározásából, meggyőződésének megfelelően a parlamenti többséget s a többség küldje ki kebeléből a kormányt, a mely az uralkodó előtt a parlamenti többség, illetve az ezt küldő nemzet akaratának tolmácsolója s mint ilyen a nemzet tekintélyének súlyával léphet fel a koronával folytatott tanácskozásaiban.

Nálunk azonban felülről, kötött marsrutával történik a kormány megalakítása, azzal az utasítással, hogy tessék magának parlamenti többséget szerezni. A kormány aztán meg is felel ennek a megbízatásnak s rászabadítja a maga jelöltjeit a választó nemzetre, adván nekik hivatalos támogatást és kortespénzt, hogy a kormánytámogatásra mandátumot szerezzenek. Már most miféle súlylyal léphet fel az ilyen kormány a nemzet jogai és érdekeivel ellenkező követelések ellen fölfelé, ahol azt vágják a szemébe, hogy mi adtuk a kezébe a hatalmat s ezzel a hatalommal te szerzettél magadnak neked tetsző többséget; a többség tehát neked, te pedig nekünk felelsz; a nemzet, a melynek jogait, érdekeit védeni akarsz, csak eszköz volt a kezébe a formális többség megszerzésében, ennek érdekeit mi tehát nagyobb joggal képviseljük, mint te, aki a nemzeti akarat hozzájárulása nélkül jutottál a hatalomba.

Ez a helyzetnek igazi képe s innét van, hogy a kormány az ellenünk irányuló követelések leküzdésében sohasem hivatkozhatik a koronánál a többség szilárd akaratára, mint a nemzeti akarat kifolyására, hanem némi eredményeket csak úgy vivhat ki, ha erős közvéleményre támaszkodó ellenzékre mutathat rá, a mely a maga nagy fenyegető, repulzív erejével megzavarhatja a kormányzat békés folyamatát, ha a nemzet jogaival, érdekeivel ellenkező azokat a követeléseket a formális parlamenti többség segítségével keresztülrészakolni akarnák.

Az államfenntartó nagy párt nem egyéb tehetetlen, agyaglábú kolosszusnál, melynek nincsen saját akaratát s csak arra szolgál, hogy a hatalom intésére a nemzet

Csuda olcsóság a BÉKA boltban!

Őszi és téli piquet paplan, zsebkendők, frotir és damaszt törülközők, továbbá vászon, kanavász, chiffon és grádli meglepő olcsón; szép választék selymekben és női ruhaszövetekben, új barchetek minden lehető színben és minőségben csak a BÉKA-nál kapható olcsón.

Irgalmasok-utca 10. sz. (Saját házban.)

akarata ráfeküdjék s azt fizikai súlyával agyonnyomja; ha pedig a kormány fölfelé a nemzet akarata kívánja latbavetni, az ellenzék ellentálló erejére kénytelen támaszkodni, mert e mögött áll az erős közvélemény, az igazi nemzeti akarat.

Előfizetésre való felhívás.

A közeledő október-decemberi évnegyed alkalmából új előfizetést nyitunk lapunkra.

A tizenkilencedik század utolsó évnegyede mozgalmakban különösen zajosnak ígérkezik. Főképp a magyar politikai életben várható nagy átalakulások s az Ausztriával való kiegyezési harcok tekintetében erős parlamenti küzdelmekre van kilátás. Lapunk országos politikai ügyekben — a függetlenségi eszme szolgálatában állván hosszú huszonnyolc éves pályafutása alatt — továbbra is ez ellenzék hű harcostársa marad s mindenkor függetlenül a negyvennyolcas ellenzék elveinek megfelelően fog küzdeni az önálló, független Magyarország érdekeiért.

Városi és megyei ügyekkel ezután is behatóan fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az őszinte igazmondás és a város s a megye érdekeinek szem előtt tartása fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni s célunk általában mindenkor a nagyközönség érdekeinek hű és lelkiismeretes szolgálata lesz, a mint ez volt a tekintélyes múltban is mindig, mely lapunk mögött áll.

Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor egy a fővárosi ujságok, mint — naponkint este jelenvén meg — a reggeli lapok közlését is s minden nevezetes eseményről lapunkból a leggyorsabban és hitelesen értesül olvasó közönségünk. E mellett hirrovatunk élénkségére és változatosságára belső munkatársaink és tudósítók mindenkor nagy gondot fordítanak.

Jövőre is könyvalakban közlendő érdekfeszítő regényekkel és tárcarovatunkban az irodalom színvonalán álló közleményekkel bő-

ven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is. És hogy a családokban a gyermekek is megtalálják lapunkban olvasmányaik, hetenkint egy-egy gyermekmesét fogunk e célból ezután is állandóan közölni. Szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasóközönségünknek egy a modern igényeknek megfelelő napilaphoz fűzött várakozását.

A pécsi kir. táblai Értesítőt minden héten csütörtökön este megjelenő számunkban ezután is közölni fogjuk, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a királyi Táblához kerül.

Törvénytörvényes csarnokunk, tanügyi rovatunk, irodalmi és művészeti híreink, közgazdasági közleményeink mindenkor teljesen megbízható, érdekes és gyors értesüléseket tartalmaznak.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

az október decemberi negyedévre 5 korona;
félévre . . . . . 10 korona;
egész évre . . . . . 20 korona;
egy hónapra . . . . . 1 kor. 70 fil.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk.

Hazafias tisztelettel

a „PÉCSI FIGYELŐ”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hírek.

Pécs, 1900. szeptember 26.

Egy ember és két liba vasuti kalandja.

— Letartóztatott libák. —

Érdekes dolog történt az ujdombovári állomáson. Gescheidt József nevű, állítólag Kis-Dorogban lakó atyafi két libát akart bevinni Dombovára a hetipiacra.

Gyalog talán ferasztó volt neki az ut, de azért költségeskedni sem akart valami nagyon. Hát egyet gondolt, hóna alá véve a két libát, felkapaszkodott az egyik személykocsi tetejére, ott aztán szépen meglapult és minden akadály nélkül eljutott egészen az ujdombovári állomásig.

A hűvös éjszaka nem tett semmi kárt a furlangos utazóban. Ugy ő, mint a két liba a legjobb kondícióban érkezett az állomásra.

Még a kalauz sem alkalmatlankodott nála a vasuti jegy miatt.

Ujdombovárott azonban utolérte a végzet. Egyik vasuti munkás észrevette a kocsi tetején gubbaszkodó atyafit, szép szóval lecsalogatta, aztán a szolgálattevő hivatalnok elé vezette.

Miután véletlenül ennél a vonatnál csendőrség nem volt kivezényelve, a hivatalnok vette föl az esetről a jegyzőkönyvet. Ki is hallgattak úgy, a mint már ez illik.

— Hogy hívják?

— Josef Gescheidt, felelt a liba-utazó német nyelven.

— Hová való?

— Kis-Dorogra.

— Hát hogy mert maga a kocsi tetejére felmászni, jegy nélkül utazni?

A derék sváb atyafi mormogott valamit, hogy egyik állomáson kért jegyet maga és két libája számára is. Neki adtak volna, de a libák részére megtagadták a személyjegyet. Podgyásznak sem engedték azokat bevinni. Így aztán ilyen olcsó utazási formában segített a bajon.

A hivatalnok ezután röviden végzett a német sógorral. Egyszerűen kijelentette neki, hogy ezzel az utazásával több szabálytalanságot követett el és ezekért meg lesz büntetve, aztán utnak eresztette, de a libákat — letartóztatta.

Másnap a szegény letartóztatott libák — az egész baromfi rokonság nagy szegényére — erős fedezet alatt kísérve a szolgabírószághoz kerültek, a hol most gazda nélküli várják soruk fordulását.

Szegény libák!

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Vakáció után.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

A hogy megérkezik az első perzselő, forró napsugár, hogy hirdesse a verőfényes nyárnak beköszöntét, megérkezik vele a várva-várt kedves vakáció is, kicsinyeknek, nagyoknak, édes öröme. Ellenállhatatlan vágyat érez ilyenkor az ember, hogy elhagyva otthonát, utra keljen, hogy messze vidéken, idegen világban élvezze a pihenést és vele a meleg nyárnak összes gyönyörűségét, a derűs kék ég alatt, az illatos virágos földön.

És — mint talán mindenütt a nyár közeledtére — megindult nálunk is a messze menő tervezgetés, hogy ki merre töltsen el a vakációt? Egyik a Tatra vidéket óhajtott volna látni, a másikunk a Balatonra vágyott, vagy pedig Erdélynek sziklás bércei közé; sőt olyan is akadt köztünk, kit vágyainak sólyom szárnya egészen a svájci havasokig röpitett.

Hanem mindezeknek a merész tervezgetéseknek hamar utját szegte egy kis levélke, mely vendégek érkezését jelezte; egy sereg életvidor, kicsiny gyermekét, kik a nagymamák körében óhajtkák eltölteni a jól megérdemelt vakációt.

S hogy megérkezett a kis sereg, megszállotta a házat, a kertet, a lármás kis sereg, édes vidámság, mosolygó verőfény költözött be velük együtt mindenüvé, és tette derültté, aranyossá a napnak minden óráját. S

öröm volt látni, rövid idő múlva, hogy mint pirulnak ki a balzsamos hegyi levegő jótékony hatása alatt a halvány, nagyon is budapesti színű arcocskák. És a milyen nagyvárosias a szívök ezeknek a csöpp kis emberkének, éppen annyira budapesti már az ő picit gondolkozásuk is. Mint bennszülött fővárosinak, arról talán fogalmuk sincs, hogy mi az a falusi parasztember, de a házmesterrel már egészen tisztában vannak. Az ökrös szekéren elbámulnának, mint soha nem látott dolgon, de a villamost igen jól ismerik, sőt a Kugler udvari szállító cifra kocsiját is.

Ha falura kerülnek, megcsodálják azokat az embereket, a kik külön kis házakban laknak a helyett, hogy egymás feje fölé építenék a szobákat, mint az a fővárosban szokás. És míg más fiucska kardról, meg puskáról álmodozik, Józsika vicinálást, meg automobilt kér a kis angyalkától a karácsonyfa alá.

De azért mindezek a nagyvárosi fogalmak nem képeznek akadályt abban, hogy végtelenül boldognak ne érezzék magukat kint, a nagyapák szőlőjében, a hol kedvükre szaladgálhatnak, lármázhatnak, nem lévén itt senki, a ki gátat szokott vetni ebbeli kedvtelésükben, a házmester, a kinek mindenható hatalmát nagyon korán megtanulja respektálni minden budapesti gyermek.

És folyik vigan a mulatozás, napsugaras, vidám kedvvel kora reggeltől, napszálltáig; csak épen egy van, a ki kevesli ezt az egyszerű boldogságot: az örökké elégedetlenkedő kis Lili, kit nem is hívunk másnak, mint csak kis szocialistának. Pedig a folyton pörölő kis szájacskával élénk ellentétben vannak a de-

rülten mosolygó égszínkének szeméi, bodros szőke haja és piros kis orcácskái. Zsenge kora ellenére már is nagyon tudja élvezni a nagy várost és már ki is jelentette többször, hogy bizony Pécs városa ő neki egy cseppet sem tetszik. Hát ez is város — szokott volt zsembebelni a kis Lili — a hol még csak király sincs, sem villanyos, vagy kiállítás? ! Ő persze nagyon el van kényeztetve ebben a tekintetben, a ki hozzá van szokva résztvenni Budapest minden látványosságában s a nem csekélyebb személyiségek látásához is, mint a német császár, vagy a perzsa sah ő felsége, a kiknek hiányát aztán élénken érzi ebben a mi kicsiny városunkban. S Lilike szerint, ha a nagymamák nem lennének itt, nem is volna érdemes Pécsre jönni. De a mikor megtudta Lili, hogy az itteni boltos bácsik is éppen olyan édes cukorkákat árulnak, akár csak a fővárosi kollegáik és a mikor meglátta kint a szőlőben a fák lombjai közül kipirosuló hamvas szép gyümölcsöket — a mesebeli szőlő szőlő, mosolygó alma és csengő barack megvalósulását — a mennyiből ő annyit élvezhet, a mennyi csak neki tetszik, akkor nagyhamar kibékült a helyzettel. Mert Lilike nagy gourmande s ezen a téren könnyen megvesztegethető. És, miután ez a szenvedélye fényes ki-elégítést nyert ebben a kis városban is, csakhamar egészen kiderült az ő többször felhős arcocskája.

Különösen jól ment a mulatság, a mikor már megérkezett a kis sereg legnagyobbika, Palika, immáron már harmadéves felsőbb leány, vagy pestiesen »felsőbb lény«, pár év múlva gimnázista, vagy egyetemi hallgató —

Napirend 1900. szeptember 27-én.

Naptár: csütörtök, szept. 27. — Róm. kath.: Kozma. — Prot.: Demeter. — Görög-kel. (szept. 14.) Kornél. — Zsidó: Tischri 4. — Nap két 5 óra 55 perckor; nyugszik 5 óra 45 perckor. — Hold két reggel 8 óra 54 perckor; nyugszik délután 7 óra 10 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő várható jelentékeny csapadék nélkül.

Rendkívüli közgyűlés a városházán d. e. kilenc órakor.

— **(Zárógyűlés.)** A jubileum rendező bizottság tegnap (szept. 25) este 6 órakor tartotta záró-ülését a »Kath. Körben.« Mindenekelőtt **Erreth** János elnök mutatta be a megyéspüspök úr öméltségének levelét, melyben meleg elismeréssel mond köszönetet az egész bizottságnak, különösen pedig **Erreth** János elnöknek azért a ritka buzgóságért, melylyel ezen nagyszabású ünnepek rendezésében fáradoztak. Majd **Bitter** Illés titkár terjesztette elő számadásait, melyeket **Kindl** József, **Mihálffy** Árpád és **Krausze** Ignác vizsgálták meg és találtak minden tekintetben kifogástalanoknak. Ezek szerint az összes kiadások jóval meghaladják a 4000 koronát (a kereszt 2000, a kereszthez vezető út 1597 kor. 04 fill., a Pécsi Dalárdának 200, a gyűdi tűzoltóknak a rendezésért 120 kor. s más apróbb kiadások). Az egyházmegyében eszközölt gyűjtés eredménye: 2583 kor. 13 fillér; a hiányzó összeget (1600 kor.) a megyéspüspök pótolta. A számvizsgálók jelentése alapján az előterjesztést tudomásul vette a gyűlés s a titkárnak a fölmentést megadta. Befejezésül **Erreth** János mondott köszönetet a bizottság tagjainak a szives támogatásért, melyben ők oly készségesen részlettek a rendezés nehéz munkájában. Indítványára elhatározták, hogy a gyűlésből kifolyólag írásban fogják tolmácsolni a bizottság hálás elismerését **Vaniss** Sándor és **Krasznay** Mihály főbíráknak, **Vassary** Gyula rendőrfőkapitánynak, kik a rendfentartása érdekében tettek meg minden lehe-

tőt; **Buday** Béla mérnöknek, ki a kereszthez vezető utat tervezte és a munkálatokra felügyelt, még pedig minden díjazás nélkül; a »Pécsi Dalárdá«-nak, a mely szép énekével emelte az istentisztelet külső fényét. A gyűlés **Erreth** János elnökével ért véget.

Véget ért a bizottság működése is, mert a mi a jubilaris ünnepekből még hátra van: a **Mór-újratosság**, azt — mivel főképp a templomban folyik le — még a mult alkalommal reábizták egy. — tisztán egyházi férfiakból álló bizottságra, melynek feladata és hivatása leszen, megállapítani azokat a módokat, melyek szerint legmáltóbban áldozhatunk ama nagy ember emlékezetének, kit városunkhoz fűz a történelmi hagyomány; kinek neve egy lapon van feljegyezve Pécs megtérítésével. Hiszszük, hogy ezen ünnepek is méltán sorakoznak majd azokhoz, melyek már lezajlottak s amelyekből annyi kedves és megható emléket viszünk magunkkal a jövőbe.

(A jogászok köréből.) Holnap volnának a helybeli jogliceumon az elnökválasztások, ha volnának elnökjelöltek. A két sokat emlegetett elnökjelölt, most a választások előtt visszalépett s az utolsó percben a partok nem tudnak új jelölteket felléptetni s így az elnökválasztást eltolták egy héttel tovább, fenntartva magának mindegyik párt az elnökjelölés jogát. E szerint az október 6-án rendezendő hazafias ünnepélyt nem az Olvasókör fogja rendezni, mint évek óta, hanem — a mint halljuk — a jogászok az ünnepély rendezésére egy szűkebb körű bizottságot küldenek ki.

— **(Erzsébet-fák.)** Szép melegszelevelt küldött Pécsre is a földmivelésügyi miniszter az Erzsébet-fák ügyében. Az országos kegyelet megható poétikus megnyilvánulása volt Erzsébet királyasszony halálán, hogy a magyarok királynéjának emlékére az országban három millió fát, bokrot és cserjét ültetett a nemzet. De ez — ugymond a minisz-

ter — a kegyeletnek csak egy része. Az Erzsébet-fák és ligetek gondozását is melegen ajánlja. Ahol tehát valamely pótlásra van szükség, oda szivesen ad újabb facsemetéket. Csak forduljanak az állami erdészeti hivatalokhoz, egyszerű írásos megkeresésre is megküldik azok a kért facsemetéket.

— **(Iskolaszéki ülés.)** A városi közszéki iskolaszéke folyó hó 29-én (szombaton) ülést tart. Az ülés délután 3 órakor kezdődik a városháza közgyűlési termében.

— **(Gyűjtés az Incédy-alapra.)** Az »Incédy-alap« javára **Egry** Béla dr. pécsi ügyvéd gyűjtése folytán újabban a következő adományok folytak be: **Czupi** Ede 6 kor., **Zsulyevits** Márton 5, **Romeisz** Ferenc 2, dr. **Melhárd** Dénes 2, dr. **Székely** Ede 4, dr. **Leopold** Kornél 2, **Székely** Károly 10, dr. **Jobst** László 20, **Kondor** Béla 10, **Poszek** Vilmos 10, dr. **Frühwirth** Jenő 10, dr. **Réder** Károly 5, dr. **Stein** Lajos 10, **Hardy** Sándor 10, dr. **Buday** Béla (Bpest) 2 kor., pécsi főgimnáziumi ifjuság koszoru feleslege 46 kor. 22 fillér.

— **(Jelentés a vízről.)** A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: folyó hó 25-én reggel 6 órakor a tettyei víztartóban a víz 760 köbm. volt; az ellentartó 600 köbm. volt; a *hozzáfolyás* 24 óra alatt 1170 köbméternek találtatott.

— **(Lesznek-e új vasuti üzletvezetőségek?)** Most, hogy elmúlt a nyár és bekövetkezik az *igéret*ek után a komoly munka ideje, valóban aktuálissá válik a kérdés, hogy lesznek-e új vasuti üzletvezetőségek? Tudvalevőleg nyáron merült fel a híre, hogy a kormány több új üzletvezetőség felállítását tervezi. Ezek között Pécsre is jutna egy, melyet a város közgyűlése legutóbb is feliratilag igyekezett biztosabbá tenni Pécs számára. Azonban épen vasuti — tehát igen hiteles — körökből értesülünk most, hogy a *tervbe vett üzletvezetőségek közül csak egynek,*

már most is nagy tekintély a testvérkéi körében, kik diadalmas örömmel fogadják érkezését. De az öröm csakhamar szánakozássá változik, alig ismernek rá szegény Pali, a kinek az egész feje úgy be van kötözve és pólyázva, hogy éppen csak a fics orrocskája, meg a két édes, szép szemek kandikáltak elő a sok vattás kötélek közül. Pali »nyaralni« volt, de a mulatsága siralmasan végződött: a nagy játék hevében kilyukadt a feje és Pali forró könyhullatások között vett búcsút a hősvértől kipirosult nyájas kis udvartól, a hol pedig olyan pompásan lehetett játszani.

Itthon aztán — különösen a kisebbek között ez a gyászos esemény óriásian megnövelte a Pali tekintélyét.

A szánakozás mellett valamennyi titkos vágyakozással rézett Pali kötélekre és mindnyája élénken óhajtott osztani az ő »dicsőségében.« És erre nem is kellett soká várni. Rövid idő múlva Józsika már tulboldogan kérkedett egy hatalmas kék folttal a homlokán, hogy: »Az én fejem is be van már törve, nemcsak a Palié!«

De azért a kis sebesültek vidámsága nem

szenvedett semmi hiányt és együtt lehetett halni a vig dudolásukat, a gondtalan édes nevetésüket a többiekével. És erre mindig van alkalom, mert hiszen olyan jól lehet kacagni azon is, ha egy egy elhibázott lapda-ütés valamelyik szöszeke fejecskét találja, vagy, ha a célját tévesztett szegény lapda messze berepül a nagymama veteményes kertjébe és ottan meglapul szépen valamelyik bokornak a tövében úgy, hogy nagy keresésre is csak alig lehet megkapni. Vagy az is milyen mulatságos, amikor a legkisebbik, az a csöpp kis baba, aki még alig egy esztendeje él csak ezen a szép világon, próbát teszen, hogy vajjon megbírná-e öt apró lábcskái? Nagy dolgot tanul: az első lépéseket. És ott ülünk körülötte valamennyien, kitárt karokkal, lesve minden piciny mozdulatát, miközben folyton biztatjuk a kis kísérletezőt: »Jár a baba, jár, jár...« És a baba a sok biztatásra egy kicsit félénken, de azért mosolyogva megindul — de már a második lépésnél édes ügyetlenséggel borul az anyuka ölelő karjai közé, hogy ott pihenjen meg a kiállott nagy fáradozások után. És a nagyobbak milyen jól nevetnek a kicsi test-

vére nagy tudatlanságán. Mintha pedig ők is nem így kezdték volna.

De akkor volt csak igazi az öröm a gyermekek között, ha bent lehettek a jó nagymamánál, a kinél olyan jól érezték magukat mindig. Micsoda nagy gyönyörűséget szerzett az nekik, ha nemes fölfedezői vágytól égve — végig kutathattak minden zugot a házban; és milyen boldog öröm töltte el a kis sziveiket, ha egy-egy ilyen »házkutatás« reájuk nézve kedvező eredménnyel végződött; és kedves követeléssel kívánták ilyenkor, hogy mindenki részt vegyen velük együtt ez örömlükben.

Ez elől nincs menekülés, és hiába keresném fel a ház legelrejtettebb zugát, nem lelek sehol egy pillanatnyi nyugalmat. Pedig éppen olyan érdekes könyv van a kezemben: a *Camille Flammarion* La fin du monde-ja, a melyben olyan sok szép és csodálatos dolog van megírva. A veszedelmes üstökös már összeütközik a földdel, már föllobbanni készül, mindjárt vége lesz a világnak — amikor egyszerre apró öklöcskék döngtetik kívülről az ajtót és türelmetlen, meg édes, kérlelő hangok sürgetik: »Néni, édes néni, ugyan ne olvasson már örökre,

Apáca-utca 2. sz.

A kizárólagos

Takarékpénztári új palota.

POSTÓGYÁRI RAKTÁR

értesíti a n. é. közönséget, hogy a legújabb őszi férfi-szövet ujdonságok, u. m. honi, angol, gráci, s brünni gyártmányok megérkeztek s eredeti gyári árban árusítatnak.

Leichner és Fleischer.

a temesváriak felállítására bizonyos, s ezt is a torontáli helyi érdekű vasutak teszik szükségessé. A többi üzletvezetőség felállítására ellen van a pénzügyminiszter is, valamint a parlament előtt se kedves dolog emez újabb kiadással járó reform, mert az államvasutak igazi reformálására nem üzletvezetőségek, hanem üzletgazdaságok felállítására szükséges. Ugyanis a mai üzletvezetőségeknek semmi hatáskörük nincs; mert valamint a forgalmi főnökségektől az üzletvezetőségek, úgy ezektől az államvasutak igazgatósága veszi el a hatáskört. Ép ezért több üzletvezetőség egyesítésével üzletgazdaságok szervezését látnák kedvvel az illetékes körök s ebből folyik tehát az a körülmény, hogy nem új üzletvezetőségeket szervezni akarnak az illetékes faktorkok, hanem a meglévőket is üzletgazdaságok keretébe csoportosítani megfelelő hatáskörrel!

— (Segédjegyzőválasztás.) A somogyi körjegyzőségénél megüresedett segédjegyzői állásra tegnap tartották meg a választást, mely alkalommal Forray Valér pécsi járási tb. főszolgabíró elnöklete alatt Rák János, volt abaligeti segédjegyzőt választották meg egyhangulag.

— (Az új huszkoronások.) Kereskedői körökben az a hír volt elterjedve, hogy a csak imént kibocsátott új huszkoronás jegyeket bevonják, mert különféle lényeges hibák vannak rajta. Illetékes helyen megcáfolták ezeket a híreszteléseket. A hiba — a mit eddig találtak — az, hogy a jegyek világos széle egyiknél szeleesebb, a másiknál keskenyebb; ez onnét van, hogy a papíroszlop betolásánál a présbe, az illető munkás kissé vigyázatlan volt. A hiba azonban éppenséggel nem lényeges. Hasonló kisebb hibák minden bankjegynél előfordultak. Szó sincs sem az új bankók nyomásának beszüntetéséről, még kevésbé a már kibocsátottak visszavonásáról.

jöjjön inkább velünk játszani — de hamar! És engedve a kedves parancsoknak, sóhajtván teszem le a könyvet, bucsut veszek az üstököstől, melynek nem sikerült felrobbanni — és megyek játszani. S rövid idő múlva már feledve van a nagy tudós összes csillagaival együtt és versenyt kacagunk a Macika babáján, mert olyan furcsa, lapos orra van; meg a nagy, szürke cicán, mely lomhán sütkérezik a napon a magas kőfal tetején, és ijedten kapja fel a fejét, valahányszor a magasba röptett óriási lapda barátságosan közeledik feléje.

Nagyon természetes, hogy mindez a sok vigasság nem történhetik meg a legnagyobb csöndben, amint hogy nem csodálkozhatunk azon sem, ha egy-egy ilyen zajos látogatás után kő kövön alig marad a nagymamáéknál, akiktől meg szintén nem lehet rossz néven venni, ha már előre is némi kis rettegéssel néztek minden ilyen barátságos kis invázió elé.

De hiszen egyszer esik esztendőben vakáció, és az is oly rövid; s ha néha várva-vártuk is a végeztét, meglep, elszomorít mégis, annak a gyors beköszöntése. És eljön a bucsuzás ideje, elmegy a kis sereg, itthagynak bennünket, itt a vidám kis tanyát, mely annyi boldog öröme volt színhelye az egész verőfényes, ragyogó nyáron át.

S ha kimegyünk a most olyan elhagyott helyre, nem fogadnak többet szeretettől sugárzó, mosolygó gyermekarcok, nem halljuk többet az édesen csengő, üde kacagásukat — hisz messze vannak tőlünk, messze. És mintha távozásukkal kihalt volna minden élet, napsugár és madárdal, némaság ül a tájra, a közeledő őszenek borongó, fájó némasága. B. Cl.

Eddig körülbelül hatmilliót bocsátottak ki az új bankókból. Ezuttal megemlítjük, hogy nem sokára megkezdik a tizkoronás jegyek kiadását is; ezek ibolyaszínűek lesznek; az új ötvenkoronások színe kék, a százkoronásoké zöld, az ötszázkoronásoké szürke, az ezerkoronásoké pedig barna lesz.

— (Miért nem adják át az új pályaházat a nagyközönségnek?) Teljesen készen áll már az új vasuti pályaház. Ugy a hivatalos, mint a raktári helyiségek át vannak már adva rendeltetésüknek; csak a várótermek és az előcsarnok állnak még most is rendeltetésük teljesítése nélkül. Pedig ezek is készen vannak már, teljelen felszerelve. Kérdés tehát, miért nem adják át a várótermeket a nagyközönségnek? Miért engedik a közönséget még mindig az ideiglenes helyiségekben szorongani? Ugy halljuk, hogy a képviselőház által az idei budgetben megszavazott összeg erre a célra kimerült. Ha ám, de akkor miért engedték meg a vállalkozóknak, hogy betejezzék az építkezés ama részeit, melyekre csak jövőre lesz megszavazva a fedezet? Vagy ha már megengedték, akkor miért áll minden készen — használatlanul és miért mellőzik a nagyközönség érdekeit s huzzák el a megnyitást a jövő évi május elsejéig? Jó lenne, ha a város hatósága sürgetné a pályaháznak a nagyközönség részére leendő átadását. Mert ha a 84 ezer forintos hozzájárulás megfizetését a miniszterium sürgeti a várostól, akkor a város is megköveteli, hogy a lakosság érdeke csorbát ne szenvedjen!

— (Öngyilkos kocsislegény.) A hássági erdőben a napokban arra járó favágók egy emberi hullát találtak. Nyomban jelentést tettek az esetről, minek folytán sikerült megállapítani, hogy az öngyilkos Kádár István kocsislegény, kinek az idén kellett volna a katonasághoz bevonulnia s így nem lehetetlen, hogy a katonaelettől való félelem kergette a halálba, bár nincs kizárva az sem, hogy öngyilkosságának egyéb indító okai voltak. Az öngyilkos legény semmitéle írást nem hagyott hátra.

— (Talált gyémántgyűrű.) Kakszi József m.-egregyi lakos az egyik szomszédos községben a napokban egy vastag, arany, gyémántköves gyűrűt talált, melyet mint aféle becsületes megtaláló átadott a községi előjáróságnak, hol azonban mihamarabb kiderült, hogy az arany és gyémántnak vélt gyűrű, testvérek között sem ér meg többet egy koronánál. Mindazonáltal igazolt tulajdonosa átveheti a gyűrűt a községi előjáróságnál.

— (Szent Mihály napja.) Immár a köszöbön az igazi őszt jelentő szent Mihály napja is, mikor a külső gazdaságokból haza hurcolódik a falura a nép s megkezdődik a betakarítás, a télre való előkészítés. Szent Mihály napja ez a nap, a mely folyó hó huszonkilencedikén, szombaton, lesz. E napon az egyház is új időszakba lép, melyet azzal jelez, hogy a harangozások idejét megváltoztatja. Ugyanis e naptól fogva egészen szent György napig, a reggeli első harangszó nem négy, hanem öt órakor hangzik fel a templomok tornyaiból; este pedig nem nyolc, hanem hét órakor harangoznak estiimára. És szent Mihály napjával bevonul az igazi ős is; rövidebbek lesznek a napok és hosszabbak az — éjszakák.

— (Az indóház-utca patkányai.) Pécsnek az idegenek előtt legelőször feltűnő utcája, az indóház utca még több tekintetben hátra van s nem igen illik a szép indóházhoz. Mostanra, hogy az új pályaház elkészült, el kellett volna készülnie az ut aszfaltozásának, de hát csak a nemes Tanács tudja, más se, hogy miért nem készült el. Pedig az utca jelenlegi állapotában, különösen a bal oldalon levő penetráns bűzt terjesztő csatornával nem Pécsre, hanem Abderába való! Ebben a csatornában fényes nappal ugrálnak a patkányok s a bűz olyan nagy, hogy a házak ablakait se reggel, se este nem lehet nyitva tartani miatta. A csatorna tisztántartása s mellett talán jó volna egyelőre cement-alapozással ellátni azt, hogy be ne iszaposodjék s ne legyen házája a patkányoknak, termelője a bacillusoknak és terjesztője annak a penetráns bűznek, a mi ellen végre is az indóház-utca lakói joggal tiltakozhatnak; mert talán ők is adót fizetnek, vagy mi!?

— (Mi az a kihágás?) Egy valakit nemrégiben megharapott egy kutya. Hogy megállapíthassák a kutya azonosságát s így annak gazdája megbüntethető legyen, a megharapott egyént megidézte a kihágási ügyekben biráskodó rendőrkapitány. Az idézésben csak ennyi volt jelezve: »kihágási ügyben«. S megjedtt ettől nagyon a megidézett egyén, hogy hát mi lesz most ő vele? ő soha életben nem »hágott ki«: miért akarják hát kérdőre vonni. Mikor azután megjelent s tanuként kihallgatták, hogy melyik kutya harapta meg, látván, hogy nem lesz semmi baja, így szölt el nem palástolható örömmel:

— Furcsa! Engem harapott meg a kutya s mégis én rá akarták fogni, hogy én követtem el kihágást!?

— (A katonatisztek pótléka.) A galíciai nagy hadgyakorlatok alatt panasz merült fel a katonatisztek között, hogy az a pótlék, a melyet a gyakorlatok és menetelések alkalmából a tisztoknak kiutaltványoznak, sokkal kevesebb, semhogy fedezni tudnák belőle a tulkiadásait. Ezeket a pótlékokat még akkor állapították meg, a mikor olcsóbb volt az élet és így a mai életviszonyok közt a többletkiadásra nem elegendők. A napi pótlékok a következők: tábornok 4 korona, törzstiszt 2 korona, századosok és a többi tisztok 1 korona. A tisztok körében most mind hangosabban nyilvánul az az óhaj, hogy a pótlékok a mai kor viszonyaihoz képest szabályoztassanak.

— (A férj panasza.) Tegnap este a Gröndler-utcából egy ember jelent meg a rendőrségen s azt panaszolta, hogy a felesége egy forgópisztolylyal agyon akarta löni. Mikor a rendőrök kimentek az asszony lakására, ott pisztolyt sehol sem találtak s kitünt, hogy a férj egész panasza koholmány. A férj különben már évek óta elhagyta az asszonyt s egészen részegeskedésnek adta magát. Ilyen állapotban azután folyton az asszony nyakára jár, a ki azonban hallani sem akar most már róla. Tegnap is ott volt az asszonynál s mert az a lakásból kiutasította, azzal akart rajta boszút állni, hogy a koholt gyilkossági kísérletért feljelentette. Most azonban magának lesz baja a hatóság félrevezetése miatt.

— (Megkerült fia.) Kirschner János, tizenöt éves gyerek, Siklósról a napokban

eltűnt. Szülei — kiknek hazától szó nélkül állt odább — bejelentették az esetet a főszolgabirónak, a ki elrendelte az eltűnt gyerek körözését. És a fiut tegnap Pécssett meg is találták. Itt kóborolt a városban, de végre felismerték s most haza fogják küldeni szüleihez Siklósrára.

— **(Kivételes vásárhatárnap.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Baranyavármegye területéhez tartozó *Mágocs* községben a f. évi október hó 8 ra eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi október hó 11-én tartassék meg.

— **(Akik kerítéssel verekednek.)** *Volcsányi Vincéné* szentkúti lakosnő ma délelőtt panaszt emelt a pécsi járás főszolgabirói hivatalánál, hogy *Póka Mátyás* — ki garázda voltáról már régóta ismeretes Szentkúton — tegnap éjjel berugott állapotban néhány társával megtámadta *Klesch Józsefet*, kit aztán alaposan el is vertek. Múltán kérdezheti most mindenki, hogy *Volcsányi Vincénének* voltaképpen mi köze van *Klesch József* bevert koponyájához? Nos hát ezt is eláruljuk. A dolog akként történt, hogy a duhaj legények éppen *Volcsányi Vincéné* portája előtt kezdték a verekedést s nem találván hirtelenében alkalmasabb eszközöket, *Volcsányi Vincéné* kerítésének léceit használták fel a verekedés fegyvereiül. Most tehát *Póka Mátyás* és társai ellen nemcsak súlyos testi sértés és éjjeli csendháborítás, hanem idegen ingatlan szándékos rongálása címén is tettek feljelentést.

— **(Zsebtolvaj a piacon.)** Ma reggel a piacon egy falusi asszonynak a zsebéből

valami ügyes zsebtolvaj kilopta a pénztárcáját. *Szabó Vendelné*, pelérdi lakosnő szőlőt árult a piacon s mikor már vagy tíz kosárral eladott a nem éppen olcsó portékából, akkor lopózott mellé az ügyes zsebmetsző s kilopta a zsebéből az eladott szőlőért kapott összes pénzt, valami öt-hat forintot. A kizsebelt asszony mikor a lopást észrevette, akkor már a tolvajnak hült helye volt s még eddig nem is akadtak a nyomára.

— **(Katonarvosi stipendiumok.)** Mint a hadügyminiszteriumnak egy rendelete újra jelenti, azok az orvosnövendékek, a kik lekötelezik magukat, hogy hat évig, mint hivatásos katonarvosok fognak a hadseregben szolgálni az 1900—1901-iki téli félév kezdetével, már az első tanévben megkapják a hadügyminiszterium által adományozott stipendiumokat. A stipendium az első félévtől az első szigorlat letételéig évi 480 koronát, az első szigorlat letétele után évi 720 koronát és a 9-ik félévtől kezdve a doktori képesítés elnyeréseig évi 1000 koronát tesz ki.

— **(Elfelejtett visszaadni.)** *Sakser Endréné* ma reggel a piacon paradicsomot vásárolt *Csejtei Maritól*. Hogy kifizette a vett paradicsomot, egy forintot adott át *Csejteinek*, a ki aztán szépen zsebvágta azt anélkül, hogy visszaadott volna belőle. *Sakserné* követelte a pénzét, *Csejtei Mari* megtagadta, hogy egy forintot adott volna neki. *Sakserné* aztán rendőr után nézett, de mire az megjött, *Csejtei Marinak* is eszébe jutott, hogy vevője csakugyan egy forintot adott neki át s késznek nyilatkozott visszaadni.

— **(Minta anyós.)** Ezzel a címmel nagyon kevés anyóst lehetne felruházni, legke-

vésbé azonban özv. *Máder Imrénét*, ki valami felett ma úgy összeszólkózott menyével, hogy dühében botot fogott s kikergette az utcára. A szegény fiatal menyecskének nem volt hova mennie, mert férje nem volt Pécssett, senki sem kelt védelmére, kénytelen volt a rendőrségre menni s annak segédkezését és tekintélyét igénybe venni anyósa ellenében, kit aztán a rendőrség meg is fenytett. Úgy látszik, az használt.

— **(Garázdálkodó cigányok.)** *Horváth József*, *Veszélovsky István* és *Malom János* keszűi lakosok panaszt emeltek a napokban a községi elöljáróságnál, hogy udvaraikból ismeretlen tettesek különböző ruha és ágyneműt, valamint élelmiszert loptak el. A lopások mind egy éjjel történnék, gyanu támadt, hogy egy és ugyanazon tettesek követték el a lopást, mi csakhamar megerősítést is nyert, a mennyiben a három lopás tetteseit rövid idő alatt sikerült *Homok Antal* és *Balogóca József* kóbor cigányok személyében elfogni. A cigányokat letartóztatták, a náluk talált lopott holmit pedig visszaadták jogos tulajdonosaiknak.

— **(Szétrepedt puska.)** *Katona István* kiskozári hegyőr tegnap azzal volt elfoglalva, hogy éjjeli körutjainál használni szokott fegyverét kitisztítsa, mely alkalommal ki akarta venni a puskából a már hetekkel ezelőtt beletett töltényt. A töltény azonban sehogy sem akart kijönni a puskából s így *Katona* — nehogy baj történjék — a levegőbe lőtte ki a beszorult patront. E pillanatban azonban a puska óriási dörrenéssel szétrepedt, s a cső szertehulló vasszilánkjainak egyike

neki, akkor mindkettőjük boldogok lesznek . . . és kérdlek Sára, kell e egyéb a boldogságnál? . . . oh, mily kevés ember boldog . . .

— Az igaz; de hát hol e nő, miért nem látom én is?

— Mayerhez ment át, hogy megkérlelje s hogy a feljelentésnek elejét vegye. Persze nem tudtam, hogy Mayerék már megbocsátottak Jenőnek.

— De aztán visszajő?

— Valószínű.

— Kötelessége volna csak, úgy hiszem, sógornőjének magát bemutatni; de ha talán az ujdonsült bárónő nagyon rátartós lenne . . .

— Ne sértsd meg e szentet, nem ismered! Majd ha nyugodtabb leszek, sokat mondok el, melyek hallatára rögtön és örökre szivedbe fogadod szegény Leonát.

— Igen; lehet, sőt valószínű, mivel te, a világ legjobb anyja mondja ezt róla; de az új világban miből fognak élni az új házasok?

— Leona körutazásra, művészi tourné-re vállalkozott; minden fellépéséért egyezer dollárt kap; százhatvan előadásra kötelezte magát!

— Hah! tehát az a szegény mártir Jenőt fogja kitarítani?! Piha!

— Nos, Jenőnek kiadom örökségét; ámbar Leona azt mondta, sőt egyenesen kérte, hogy tizezer forintnál többet semmi esetre nem fog sem Jenő, sem ő elfogadni.

— Ugy?! no ez már jobban megmagyarázza lelkületét; legalább látszik, hogy nem kalandornő.

— Nem; nem az . . . Jenő iratait meg kell még

feláldoznia kellend magát, hogy Jenő esetleg ne kerüljön fegyházba.

— Oh Istenem, mivel hogy vétettem ellened, alázattal is fogadom büntetésedet; de édes anyám, az az élő mártir, mivel érdemelte ki most már a második, de legszörnyűbb csapást? Oh, vedd el e keserű kelyhet ajkunkról mindenható Isten, vedd el és ments meg minket ez újabb megalázkodástól! De tartozom megfizetni azt az adósságot, melyet Jenő csinált. Az általa elkövetett aljas büntényt kifizetem kezemmel; odaadom kezemet e parvenűnek s aztán ki van egyenlítve — feledve minden. Jenőnek el kell menekülnie . . . mert nem lehetetlen, hogy egyszer mégis elfogják; ezt pedig cimerünk ki nem bírná.

De Istenem, hátha édes anyám vonakodnék kezét az öreg Mayernek adni; ha ez által felbőszítve — Jenő mégis feljelentve, elfogatva és elítélve . . . Oh Istenem, beszélnem kell anyámmal, hogy . . .

— Mit óhajtasz velem közölni édes leányom?! kelj fel . . . ha Jenőt illetőleg akarsz velem közölni valamit, úgy ne fáradj szegény leányom, már tudok mindent.

— Ne sirj édes jó anyám, hisz minden jóra fordulhat még; de mondjad csak, néked e csapást, e szörnyű tettet szintén Mayer János mondta el?

— Mit beszélsz? Mayer János? . . . hát tenéked talán az mondta?

— Nos igen; alig egy órája, hogy tőlem távozott.

— Istenem, hisz akkor vége mindennek! — s a szép asszony szörnyűködve térdre rogyott.

— De hát hallgass meg drága jó anyám, hisz éppen

súlyos sebet ejtett a hegyőr bal kezén. A balesetet, mely pusztán a véletlennek tulajdonítható, az okozta, hogy a fegyvercső már igen rozsdás volt s a beszorult töltény elsütésekor okozott nagy rázkódtatás szétrepesztette a csövet.

— **(Szégyen a futás.)** A folytatását: — de hasznos — mindenki tudja. Tudta ezt Riegl Ádám lakatos inas is, ki ma délelőtt beverte a buzatéren egyik inastársának a fejét, ki a vérvesztés következtében elájult. Valaki a lakatos inasra figyelmessé tette a közeli rendőrt, a ki aztán Rieglt le akarta tartóztatni, ez azonban nyaka közé szedte a lábát, s megfutott. Arra nem gondolt, hogy társa, kit csakhamar felmostak ájulásából, elárulta kiletét s így a büntető igazság karja elől nem tud megszabadni.

— **(Éretlen tréfa.)** Patak Lajos, szilvási lakos a napokban az országuton haladt kocsijával s utközben megszomjazván, betért az egyik csárdába, hol már néhány berugott legény mulatozott. A gazda azonban rájuk sem hederített s csak rövid időt töltvén a csárdában, újra felült kocsijára s mit sem sejtve tovább hajtott. Alig haladt azonban néhány percig, az egyik kocsikerék kiesett, a gazda lefordult a kocsiról s ezer szerencse, hogy néhány horzsoláson kívül súlyosabb sérüléseket nem szenvedett. A könnyen szomorú kimenetelűvé válható balesetet az okozta, hogy a berugott legények egyike azalatt, míg Patak Lajos a csárdában volt, kivette a kerékszívet. Patak Lajos hazaérve, jelentést tett az esetről a községi előljárásának, mely az éretlen tréfálkozó ellen megindította a nyomozást.

— **(A megyéspüspök elutazása.)** Ma délben a székesegyház nagyharangja zugva hirdette, hogy az egyházmegye püspöke bérmautra indul. Ekkor utazott el Hetyey Sámuel megyéspüspök, szlavoniai bérmautjára, Jakab Béla, püspöki szertartartó és Kuzmics József dolnimiholjáci plébános kíséretében. A püspök délután Eszékre érve látogatást tett az alispánnál és a polgármesternél s este Petrievcire ért, hol holnap bérálni fog.

— **(Fementett jogtanár.)** A püspöki jogakadémia tanári karának mai ülésén hirdette ki Szeregy József dr. prodirektor a megyéspüspök ama határozatát, melylyel dr. Friedl Károly jogakadémiai helyettes tanárt állásától felmentette s helyettesítésével dr. Kopcsányi Károly nyilvános rendes tanárt bizta meg.

— **(Elveszett zsebóra.)** Tegnap az izraelita temetőben elveszett egy ezüst zsebóra láncsal együtt. A becsületes megtaláló kéri, hogy adja át az elveszett órát a rendőrkapitányságnak.

— **(Szöllők veszendőben.)** Matyók János Vincéné, pellérdi lakosnő, panaszt emelt a napokban a községi előljárásának, hogy valaki három kosár szőlőjét ellopta. A káros panasza folytán megindított nyomozás során sikerült a tolvajt Jován János, csavargó inasgyerek személyében elfogni, ki be is ismerte a lopást, melyre — mint mondja — az éhség vitte rá. A fiatal tolvajt feljelentették a bíróságnál.

— **(Kovácsműhely az utcán.)** A kis-Havi-Boldogasszony-utcaiak panaszkod-

nak s mondhatni nem is ok nélkül, hogy az amugy is szűk utca sarkán egy kovácsműhely van, mely főleg lovak patkolásával foglalkozik. Dacára az általánosan felpanaszolt ipari pangásnak, ez a kovácsműhely eléggé jóforgalmu, mely örvendetes jelenség nem is adna magában véve panaszra okot, a hiba azonban ott rejlik, hogy a jó forgalmu kovácsműhely tulajdonosa kint az utcán végzi a lópatkolást. Természetes, hogy ez által nem csak a járdát teszi frekventálhatlanná, hanem a sorjára váró kocsik nem csekély kocsitorlódást is idéznek elő, mi által ez a szűk utca — ugy szólván — teljesen ki van véve a közforgalomból. Valóban nem ártana, ha a rendőrség megmagyarázná a derék kovácsnak, hogy a lópatkolást jó lesz bent a műhely udvarán elvégezni, mert az utcát műhelylyé tenni a járó-kelőkre kissé veszélyes dolog.

— **(Elfogott koldusok.)** A koldulási tilalom áthágásáért ma négy csavargó egyént — köztük egy asszonyt — fogott el a rendőrség. A koldusok mind állandó hely és munka nélkül vannak s ezért el fogják őket illetőségi helyükre toloncolni.

— **(Aratás és tűzvész.)** Szomorú valóság, hogy az aratás betelejezésével a tűzesetek száma aggasztó módon nő és a nagy fáradsággal és költséggel hazavitt termés nem ritkán a lángok martalékává valik. Az aratást követő időszak legveszélyesebb a községekre nézve, mert egyetlen percben sem lehetünk biztosak a tűz felől. Vannak rossz emberek, kik elég lelketlenek ahhoz, hogy irigységből vagy boszúból jobb módú társuk tulajdonára törjenek, ámde

az ellenkezője áll, János atyja küldte ide fiát, azzal, hogy küldjük el Jenőt Amerikába . . . ők nem jelentik fel az esetet; persze feltételt szabtak . . . s az a feltétel nagyon, de nagyon nehéz.

— Oh Istenem, nincs oly feltétel, melyet ma el nem fogadnék, hogy Jenőt megmenthessem; hiszen ő nem rossz lelkületű; csupán a játék ördöge kerítette hatalmába . . . s ez vitte idáig; mélyebbre már nem sülyedhet, Isten legyen neki irgalmas tettéért s azért, hogy engem, szegény anyát ennyire megszorított s kétségbeesésbe ejtett; de mondd el azokat a feltételeket, melyeket Mayerék szabtak; valószínűleg egy nagy pénzáldozatról van szó.

— Oh nem, csupán arról, hogy te, édes anyám, Mayerhez menj nőül, én pedig Jánoshoz.

— Ah, rebege mélyen elpirulva a bárónő. — Ilyet kívánni! Tehát világosan azt kívánja cserébe a Jenő által elkövetettekért?

— Nem szabja épen feltételül, csupán arra a kérdésemre, hogy mi indítja őket arra, hogy nagylelkűen elhallgatják a gyilkos nevét, sőt hamis nyomra vezetik a hatóságot, azt felelte János, hogy ezt azért teszik, mivel atyja halálosan szeret téged s ő, János, mivel ugy is tudja, hogy én nem leszek soha az övé, ugyis agyonlővi magát — szerencsétlen s viszonzatlan szerelemből.

— Nos és te mit válaszoltál? — kérde halkan, szinte félően az anya.

— Két nap gondolkozási időt kértem, hogy veled megbeszélhessem ajánlatukat; azonban eleve biztosítottam őt arról, hogy nem kellend magát agyonlőnie. Tit-

komat is tudja, az Isten a megmondhatója, hogyan tudhatta meg . . . igen, tudja, hogy anyának érzem magamat.

— Rettenetes emberek! Oh, az a Jenő, az a Jenő — mit csinált nekünk . . . e tettével teljesen és menthetlenül kiszolgáltattott bennünket e két bakónak; s nagyszerűen számítanak, azt meg kell hagynom, hisz így vagyunkat is magukhoz harácsolják.

— Azt nem hiszem édes anyám, hogy aljas, szemtelen számításuk kifolyása volna ez ajánlat; hisz akkor János nem engem venne el!

— Igaz; és engem, öreg asszonyt nem kívánna Mayer — velé a még mindig sötét pirban égő báróné.

— De most édes anyám mond csak, hát te honnan tudod Jenő nagy bűnét?!

— Oh leányom, egy csodaszép leány volt nálam, ki mindent megmondott. Csodálkozni fogsz nevén: ez a nálam járt hölgy nem más, mint a hirneves Wurster Leona.

— Ah, hisz akkor ez a komédiásnő büntársa Jenőnek.

— Nem. Hanem Istentől küldött mentő és őrző angyal. Áldásomat is rája adtam, mivel beleegyeztem, hogy Jenő nejevé legyen; de nem itt, hanem Amerikában fognak egybekelni.

— Nagyszerű! mondhatom remek parthie-kat csinál a Kelemen báró család minden tagja . . .

— Nos, ez a parthie bizony nem mondható rossznak, amennyiben Jenő a leányt kimondhatlanul szereti és becsüli; már pedig, ha becsüli is, akkor Leonának sikerülend is őt a kártyázástól elvonni s ha ez sikerült

ettől eltekintve a gyújtogatások okozta tűz az összes tüzeseteknek aránylag csekély részét képezi. A ki a központi m. kir. statisztikai hivatal havi kimutatásait figyelemmel kíséri, meggyőződhetik arról, hogy a legtöbb tüzeset gondatlanság folytán keletkezik, a mennyiben a tüzek egy harmad részét gyermekek okozták. A szülők reggel elhagyják lakásukat és a mezőre sietnek; a kis gyermekek pedig minden felügyelet nélkül otthon maradnak, vagy legjobb esetben az idősebb testvér gondozására bízhatnak, ki azonban még maga is felügyeletre szorulna. A gyuta többnyire kéznél van, a gyermekek játszanak vele, mulatságból valahol az udvaron tüzet raknak, egy szikra félrepattan és olyan helyre esik, a hol gyúlékony anyag van felhalmozva és kész a veszedelem. Egész községek pusztulnak így el s a borzasztó tüzvész oka — csak egy gyuta, melylyel a gyermekek játszottak. Szívére kötjük minden gazdának, vigyázzon kicsinyeire, tűzveszélyes anyaghoz pedig ne engedje ferközni. Rég bebizonyított dolog, hogy a gyújtogatások főleg a Duna és Tisza közén fordulnak elő, míg az ország egyéb részeiben inkább vigyázatlanság a tűz keletkezésének oka. A szülők, ha gyermekeiket otthon hagyják, állítsanak melléjük megbízható felügyelőt, nem pedig gyereket, ki sokszor maga viszi rosszra a kisebbeket. Az istállókat, pajtákát, padlásokat pedig lámpával vagy égő szivarral, pipával ne merje senki megközelíteni. A vigyázat legalább megnyugtatja az embereket és sok bajnak elejét is veszi.

— **(A faluzó levélhordók s a községek.)** Ama községek számára, melyeknek postahivataluk nincs, de mégis nagyobb postai forgalmuk van, a kereskedelmi miniszter tudvalevően kézbesítő és gyűjtőjáratok intézményét, vagyis a faluzó levélhordókat rendszeresítette. A belügyminiszter most körrendeletet intézett valamennyi vármegyei törvényhatóságokhoz, s figyelmeztette őket az új intézménynek a községi hivatalokra vonatkozó szabályaira. A kereskedelmi miniszter ugyanis a kérdést akként rendezte, hogy a községeknek, a községi vagy körjegyzőknek, valamint a portomentességet élvező egyéb hivataloknak és hatóságoknak szóló, illetve részükről feladni kívánt hivatalos (portómentes) közönséges és ajánlott postaküldeményeket a kézbesítő és gyűjtőjárat utján díjmentesen kézbesíti, illetve szállítja be a postahivatalhoz és a községek, vagy más hivatalok, a mennyiben a faluzó levélhordók intézményét igénybe venni óhajtják, csakis hivatalos (portómentes) csomag- és pénzküldemények közvetítése fejében fizetnek a járat fentartási költségeihez való hozzájárulás gyanánt bizonyos mérsékelt összegben megállapítandó évi átalányt. Ennek nagyságát a községek, vagy más hivatalok kérésére az illetékes postaigazgatóság állapítja meg. A belügyminiszter rendeletében kiemeli, hogy elvárja az új postai intézménynek a községek részéről való támogatását.

Művészet, irodalom.

○ **Jönnek a színészek.** A pécsi Nemzeti Színház tagjai ma este játszanak utoljára Mohácson s holnap két csoportban, az egyik csoport délelőtt, a másik délután, végre vá-

rosunkba érkeznek a hathónapi színházi időnyre. *Csurgay Adél* koloratur énekesnő már ma este a nyolc órai gyorsvonattal megérkezik Budapestről, a zenekar pedig szintén a holnapi nap folyamán érkezik meg.

○ **A pécsi nemzeti színház zenekara.** Tudvalevő dolog, hogy a pécsi cs. és kir. 52-ik gyalogezred ezredesének a zenére vonatkozó tulhajtott követelései és képtelen feltételei miatt özv. *Tiszay Dezső*né, a pécsi nemzeti színház igazgatónöje kénytelen volt a budai nyári színház zenekarát állandó színházi zenekarul szerződtetni. — Az újonnan szerződtetett zenekar, melynek vezérhegedűse a zenei talentumáról nálunk általánosan ismert *Müller Róbert*, pécsi zenetanár lesz s a színügyi albizottság s a helyi sajtó kiküldöttjei előtt folyó szeptember hó huszonkilencedikén (szombaton) délelőtt tíz órakor tartja első zenekar-próbáját a netán szükségessé váló kiegészítések, vagy pótlások eszközölhetése végett.

Séta a világ körül.

Pécs, 1900. szept. 26.

— **Mérgezés papirkárpitokkal.** Egy batignollesi orvos pár hónap előtt zöldszinű papirkárpitokkal vonatta be a lakását. Alig néhány hét múlva az orvos megbetegedett s állapota napról-napra rosszabbodott, a nélkül, hogy az orvosok fei tudták volna fedezni betegségét okát. Már szinte közel volt a halálhoz, mikor egy látogatóba érkezett barátja azt mondta, hogy talán a zöld kárpitok miatt lett beteg. A kárpitokból erre mintát küldtek a párisi vegyelemező alomáshoz, a hol kimutatták, hogy igen sok arzénium van bennük s hogy az orvos is arzénium-mérgezés miatt lett súlyos beteg.

— **Francia tisztok házassága.** Katonaélet — gyöngyélet, de csak addig, a míg a házasságra nem kerül a sor. Ebben a pontban minden nemzet katonatisztjeinek nehéz az állapota, mert a szerelem kaucióval komplikálódik és e kettő ritkán van összhangzásban. A francia tisztok körében most mozgalom indult meg, hogy ezt a nehézséget valamelyest megkisebítsék. Eddig úgy volt, hogy a francia tiszt csak olyan nőt vehetett feleségül, a kinek hozománya évenként legkevesebb 1200 frankot kamatozott, most a tisztok azt akarják elérni, hogy a hazassági jövedelem minimumát kisebb összegben állapítsák meg. A mozgalomnak a katonatiszti körökön kívül természetesen sok híve van — a hajadon leányok között is.

Törvénykezés.

§ **Megfojtott csecsemő.** Özv. *Kapinya Ferenc*né gyermekölés vádjával terhelt állott ma a törvényszék előtt. Folyó évi május hó végén kiment egy nap reggelén a mezőre s ott egy gyermeknek adott életet, kit rögtön meg is fojtott. A törvényszéken azt vallotta, halva született a gyermek s mint ilyen kendőjébe takarva eltemette. A sötét büntett elkövetése után hazament s otthon anyja kérdőre vonta őt. Ekkor töredelmesen megvallotta anyjának rémes tettét, mire az öregasszony kiment a mezőre, kiásta a gyermeket, megmosta. Ezalatt néhány szomszéd jóakaratu sugdosására megjelentek a csendőrök s elfogták özv. *Kapinya Ferenc*nét. Az orvosi boncvizsgálat aztán megállapította, hogy a gyermek élve született s anyja megfojtotta. Azért aztán a kir. törvényszék egy évi börtönre s három évi hivatalvesztésre ítélte. Mind a vádlott, mind a védője az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

TÁVIRATOK.

— **A khinai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az orosz vezérkarnak jelentik, hogy *Saharow* tábornok e hó 12-én elfoglalta Hulancsent. Vesztességük az oroszoknak nem volt.

Sanghaiból jelentik, hogy a regens császárné nevében *Tuan* herceg titkos ediktumot bocsájtott ki, melyben közli a birodalom hatóságaival a császári udvar elhatározását, *mely szerint a háborút az idegen hatalmak ellen mindenáron folytatja.* Az ediktum minden hivatalnokot, ki a mandzsukat nem támogatja, azzal fenyeget, hogy *mint árulót lefejezik, családját kiirtják és ősei sírját elpusztítják.*

Waldersee megérkezését ma várják Takuba. A szövetséges hadak fővezére azonnal *ultimátumot fog kiadni, követelve, hogy az idegenek elleni ellentállás öt vezetője néhány órán belül kiszolgáltassék. Ha ezt nem teljesítik, megtörténik a hadüzenet.*

— **A perzsa sah Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A perzsa sah ma délelőtt a Hungária-szállóban töltötte az időt. Délelőtt látogatókat fogadott, köztük *Szell Kálmán* miniszterelnököt, ki diszmagyarban ment hozzá, hogy megköszönje a kapott legnagyobb perzsa rendjelet, *mely állítólag tízezer forintot ér.* Később a sah a szállóba hozatta a kereskedelmi csarnokból a kalotai varrottasokat s ezerkétszáz korona értékű árut vásárolt. Ebéd után lepihent s délután a Margitszigetre ment. A sah sok kitüntetést adott; *az összes miniszterek az elsőosztályu nagy oroszánrendet kapták.*

— **Elhalt udvari tanácsos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Dr. Albert* tanár, udvari tanácsos, *Senftenbergben* szívszélhűdés következtében meghalt.

— **Ellopott vasuti pénztár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szabadkáról táviratozzák, hogy a csikieriai vasuti állomás pénztárát az éjjel ellopták; a mezőn feltörték és a pénzzel megszöktek. A csendőrség a tettest *Buday Gábor*, nemzetközi betörő személyében elfogta, ki a rablást beismerte, társait azonban nem nevezte meg.

Szerkesztői üzenetek.

Felültetett pesti lapok. (N. G.) Igaza van. Azokat a pesti lapokat, melyek ma Pécsre érkezett számukban azt írják, hogy *Hetyey* Sámuel megyéspüspök már tegnap (kedden) elutazott szlavoniai bérmautjára, — bizony alaposan felültette valami pécsi kontárlaptudósító. *Mert hát a megyéspüspök —* miként tegnap esti számunkban előre jeleztük — *csak ma (szerdán) délben utazott el.* Node így van az; gyorsaság nem boszorkányság a mai világban, de az alapos és jól értesülés még mindig az. Ezzel azonban sokan edeskeveset törődnek. Minek is? A papiros türelmes; holnap vissza lehet azt szívni, a mit ma hebe-hurgya sietséggel megír az a sok amerikai (vagy igazabban: kazár) szellemű hírlaptudósító!

A. J. Gy. (vivőmester Szegeden.) A helybeli athlétikai klubnak megvan ugyan a maga vivótantolyama — azonban természetesen — csak a klub tagjai részére. Eddig magánvivótanár itt nem tart tantolyamot s tudomásunk szerint nem is szándékozik senki tantolyamot nyitni. A próba semmiesetre sem fog ártani, mert van itt elég ifju, ki örömmel tanulna vivni, de az athlétikai klub ajtai zárva vannak előtte.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

KIS HIRDETÉSEK.

Egy jó karban lévő használt

kerékpár

olcsón eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Dobrowolszky Ferenc

szoba-és díszfestő, mázó. Pécssett, Anna-utca 41. Ajánlja üzletét mindennemű, a modern kornak megfelelő munkák elkészítésére egy helyben, mint a vidéken. Pontos és szolid munka. Jutányos árak.

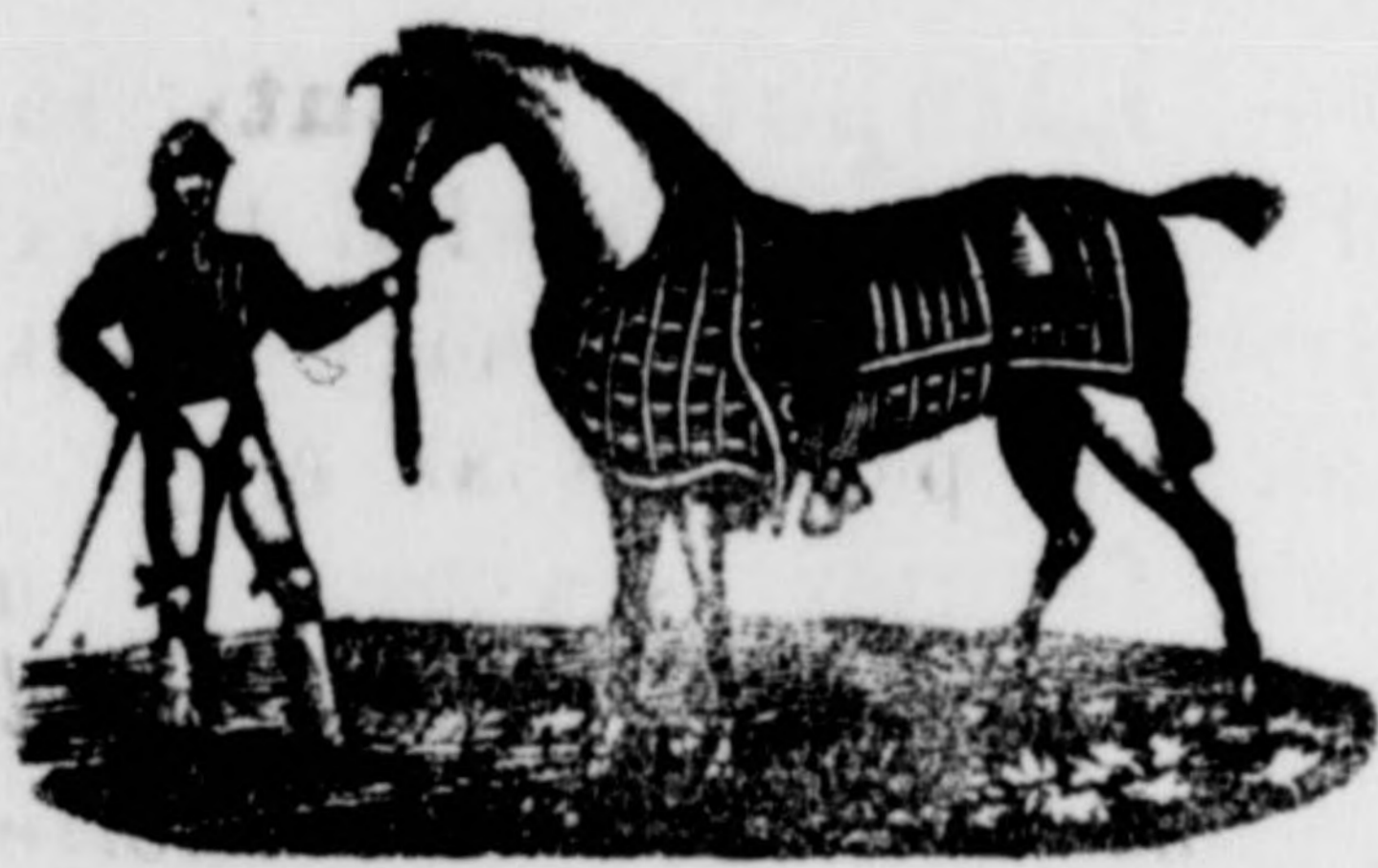
SCHERBER JÁNOS

hentes-üzletében, Pécssett, Széchenyi-tér, városház-épület naponta frissen vágott sertésus, kalbász, hurka, hárj, szalonna. Kitűnő minőségű zsír kapható. Mindennemű füstölt áruk. Helybeli és kassai sonkák, nyersen és főzve, valamint a legfinomabb s legizletesebb hideg főlvágottak naponta a legnagyobb választékban állanak a t. közönség rendelkezésére. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Példás tisztaság.

Egy szoba és konyhából

álló lakás kiadó.

Percel-utca 35. számú házban.

Özy. Kovátsits Antalné

szijgyártó és nyerges-üzlete

Pécssett, irgalmasok bazárjában.

Raktáron tartok legkitűnőbb szín-
bőrből készült

gép- és hajtószijakat

különbéle nagyságban és szélességben,
valamint kötő- és varrószijakat; to-
vábbá különféle

bőröndöket

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.
Lószerszámokat nyergeket, nye-
regszerszámokat, izzasztókat, ló-
takarókat, lópokrókat,

legnagyobb választékban.

Van szerencsém a t. közönség b. tu-
domására adni, hogy

Kossuth Lajos-utca 13. sz. a hét feje-
delem átellenében

cipész-üzletet

nyitottam.

Készíték a jelenkor kívánalmi szerint
mindennemű **lábbelit** és **javitást.**

A t. közönség b. pártfogását kérve,
vagyok teljes tisztelettel

Bieberstein István.

Nagy választék:

Finom minőségű kávékban;
Minden nap friss prágai és kassai
sonka, főtt és nyers,
Tiszta fehér rózsa-méz,
Finom színházi csokoládé cukorka,
Mindennemű első rendű likőrök,
Francia és magyar cognac,
Valódi angol tea rum,
„ Patavia Arák fehér rum,
Chinai és orosz tea-keverék,
Cabos-féle tea-sütemény,
Suchard-féle csokoládé és cacao
stb. stb.

Kapható:

Bayer Ferenc

fűszer- és csemege kereskedésében

Pécs Széchenyi-tér 8. sz.

Készít orgonákat
a legujabb rendszer
szerint, és a legcélsze-
rűbb kivitelben
jutányosan.

BIEBERT JÓZSEF

orgona- és harmonium-készítő

PÉCSETT,

Lakik: Kossuth Lajos-utca 39. sz. a.

Elvállal e szakmába vágó
mindennemű

átépítéseket
és javításokat a leg-
olesőbb árban.

Veledics Lina

divatárusnő

bécsi bevásárlásaiból

hazaérkezett s nagyválasztéku
legujabb párisi és bécsi

kalap-modelljeit

a n. é. vevő-közönségnek ajánlja.

Sirkoszoru raktár! Legjutányosabb árak!

Pécs, Széchenyi-tér, a királyi tábla
palotájában.

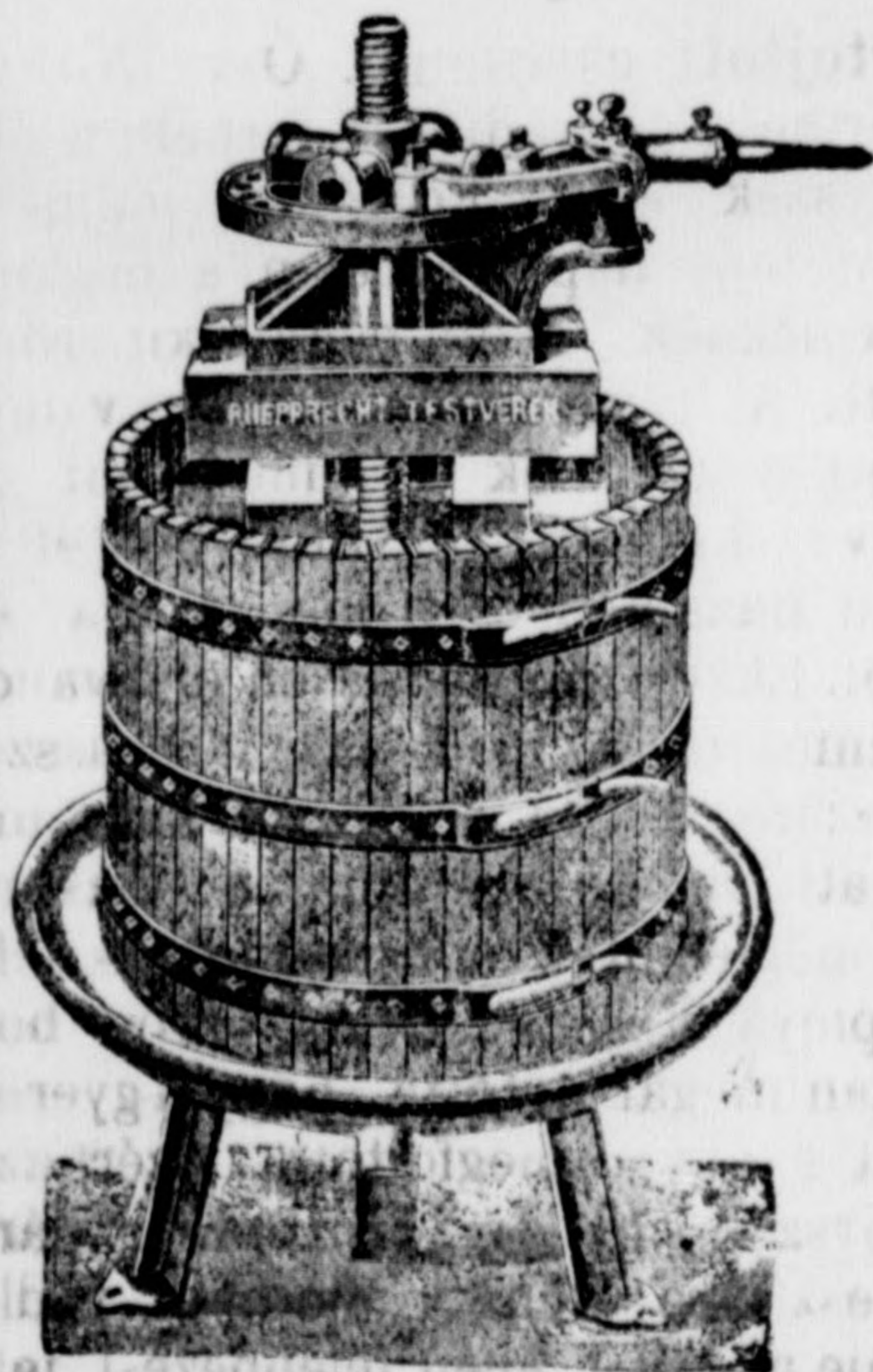
RUEPPRECHT TESTVÉREK

PÉCSETT.

Harang- érc- és vasöntőde,
malomépítészeti,
tűzoltó-szerek-, szivattyú- és gépgyár.

Szőlőszeti és pincészeti gépek és
berendezések.

Borsajtók,
szőlőmorzsolók,
szőlő bogyózó-gép,
gyümölcs-örlo gép,
keringős borszivattyuk,
emelyüs „
üvegmosó-gépek,
dugasoló-gépek,

szűrő (filtrirozó) készülék,
peronospora-fecskendők,
philoxera injectorok,
borcsapok,
sörccsapok,
kénsavas sörmérő készülék
légnomásu sörmérő
készülék. stb. stb.